

Leucanthemum maximum

jastrun wielki

(C) fot. Monika Pawlonka

Ozdobna z kwiatów bylina dorastająca do 80-100 cm wysokości. Jedna z najpopularniejszych „swojskich” roślin ogrodowych nazywanych „margaretkami”, a mająca bardziej okazałe kwiatostany niż pospolitszy jastrun właściwy (*Leucanthemum vulgare*, syn. *Chrysanthemum leucanthemum*). Skórzaste, ciemnozielone, lancetowate liście osadzone są na rozgałęzionych, dość łamliwych łodygach. Koszyczki kwiatostanowe, które mają średnicę ok. 10 cm, pojawiają się w czerwcu i rozwijają następnie przez całe lato (nie tak jednak licznie jak na początku okresu kwitnienia). Po przycięciu roślina powtarza kwitnienie również jesienią. Koszyczki składają się z białych, stosunkowo szerokich, kwiatów języczkowatych i żółtych rurkowatych (środek). Jastrun jest łatwy w uprawie, ale lepiej udaje się na żyznych glebach z dodatkiem gliny, która utrzymuje w podłożu wilgoć. Na zbyt mokrych stanowiskach jednak może zamierać zimą. Wymaga słonecznego miejsca. Jest chętnie atakowany przez mszyce – żerują one w koloniach na szypule kwiatostanowej i na dolnej stronie koszyczków, powodując ich zniekształcenie; dodatkowo na liściach pojawia się rosa miodowa wydzielana przez te szkodniki, która szpeci rośliny i nie nadają się one na kwiaty cięte. Z chorób najbardziej daje się we znaki mączniak prawdziwy, który objawia się występowaniem białego nalotu na roślinie. Jest to natomiast gatunek odporny na mróz. Jastrun w okresie kwitnienia jest niepowtarzalnym towarzystwem dla innych kwitnących wówczas na rabatach roślin, np. róż czy łubinów. Nadaje się do tworzenia trawników łąkowych, gdzie będzie się rozsiewał. To typowa bylina do ogrodów wiejskich, założeń naturalistycznych, gdzie wabi owady pożyteczne. Rozmnażanie jastrunu właściwego z nasion dotyczy przede wszystkim gatunku, natomiast większość jego atrakcyjnych (przeważnie pełnokwiatowych lub o zwartym pokroju) odmian trzeba mnożyć przez podział (dzielenie i rozsadzanie kęp, najlepiej wczesną wiosną, jest wskazane co 3 lata – jako metoda odmładzania tych krótkowiecznych bylin). Najbardziej efektowne wielkokwiatowe „margaretki” bylinowe są jednak mieszańcami, które klasyfikowane są do – wywodzącego się od *L. maximum* – gatunku *Leucanthemum xsuperbum*.

autorzy opisu tekstowego: Alicja Cecot; Związek Szkółkarzy Polskich

grupa roślin	byliny
grupa użytkowa	byliny
forma	bylina
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	krzewiasty wyprostowany
docelowa wysokość	od 0,5 m do 1 m
barwa liści (igieł)	ciemnozielone
zimozieloność liści (igieł)	liście opadające na zimę
rodzaj kwiatów	kwiatostan
barwa kwiatów	białe
pora kwitnienia	czerwiec lipiec sierpień wrzesień
nasłonecznienie	stanowisko słoneczne
wilgotność	podłoże umiarkowanie wilgotne
ph podłoża	roślina tolerancyjna
rodzaj gleby	próchniczna
walory	ozdobne z kwiatów ogrody przydomowe parki
zastosowanie	kompozycje naturalistyczne (parki i ogrody) rabaty kwiaty cięte w grupach
strefa	4

autorzy opisu tabelarycznego: Alicja Cecot; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Leucanthemum maximum* w Polsce

DĄBROWSCY Olga i Marcin Szkołka Bylin

DĘBSCY Agnieszka i Piotr Gospodarstwo Ogrodniczo-Rolne

